Juridische Column:

Omgaan met wanbetalers

U heeft werkzaamheden verricht maar de opdrachtgever betaalt niet. Een vervelende situatie die onder andere door de huidige economische omstandigheden helaas steeds vaker voorkomt. Hoe kunt u hiermee omgaan? In het uiterste geval komt de zaak bij de rechter maar voor het zover is zijn er nog andere stappen te nemen.

Aanmaning

Als de opdrachtgever zich niet houdt aan de gemaakte afspraken en niet tijdig betaalt, kunt u eerst aanmaningen (sommaties) versturen met daarin een termijn waarbinnen de opdrachtgever alsnog moet betalen (bijvoorbeeld binnen 8 dagen). Het is aan te bevelen om deze brieven aangetekend te verzenden en daarnaast bijvoorbeeld per fax, e-mail, of gewone post. In de sommatiebrief kan bijvoorbeeld de volgende zinsnede worden opgenomen:

'Ik verzoek, en voor zover nodig sommeer ik u, om binnen 8 dagen na heden het openstaande bedrag te betalen. Wanneer u aan deze sommatie geen gevolg geeft, stel ik u reeds nu voor alsdan in gebreke en zie ik mij genoodzaakt om de vordering uit handen te geven. De kosten die daarvan het gevolg zullen zijn, worden bij u in rekening gebracht en tevens zal aanspraak gemaakt worden op de contractuele en/of de wettelijke handelsrente.'

Naast het sturen van aanmaningsbrieven is het aan te raden om ook telefonisch contact met de niet betalende opdrachtgever te onderhouden. Als uw brieven en telefoontjes niet het gewenste effect hebben, dan komt u in het stadium dat u de zaak uit handen kunt geven. De vraag is vervolgens: aan wie?

Incassobureau / gerechtsdeurwaarder / advocaat

Een incassobureau is gespecialiseerd in het innen van vorderingen en neemt u werk uit handen. Feitelijk doen zij niet veel meer dan uzelf ook kunt doen. Zij sturen aanmaningen en bellen met de niet betalende opdrachtgever.

Hetzelfde geldt voor de gerechtsdeurwaarder. Zowel het incassobureau als de gerechtsdeurwaarder kunnen beide voor u procederen bij het kantongerecht maar alleen als het gaat om vorderingen tot een bedrag van € 5.000,-. U kunt ook zelf bij het kantongerecht procederen, maar voor het uitbrengen van de dagvaarding heeft u altijd een gerechtsdeurwaarder nodig.

Ook een advocaat zal in eerste instantie aanmaningen sturen en bellen. De advocaat kan tevens procederen bij het kantongerecht, waarbij opgemerkt moet worden dat het tarief van een advocaat meestal hoger is dan dat van een deurwaarder of een incassobureau. Een advocaat kan ook voor u procederen bij de rechtbank. Voor vorderingen boven de € 5.000,- kan alleen geprocedeerd worden bij de rechtbank en dat kan uitsluitend met behulp van een advocaat.

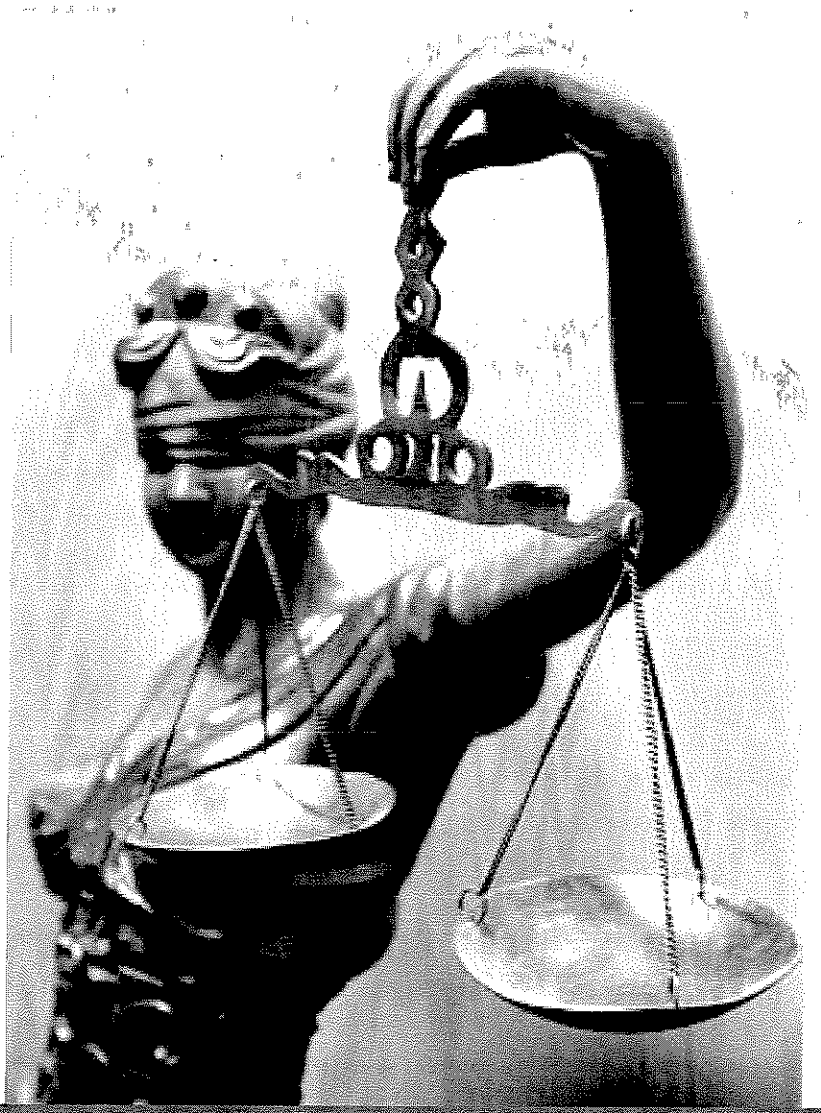

Als u een zaak uit handen geeft is het belangrijk dat u de afweging maakt of de kosten in verhouding staan tot het bedrag dat u vordert. Ook als u volledig in het gelijk wordt gesteld, dan kunt u een groot deel van uw kosten meestal niet op de wederpartij verhalen.

Beslaglegging

Voordat een procedure bij de rechtbank wordt gevoerd, kan conservatoir (bewarend) beslag worden gelegd. De gelden of goederen waarop conservatoir beslag wordt gelegd worden bewaard totdat de rechter een uitspraak heeft gedaan. Door conservatoir beslag te leggen wordt voorkomen dat een (soms kostbare en langdurige) procedure bij de rechtbank wordt gevoerd en dat vervolgens blijkt dat de opdrachtgever geen geld heeft en helemaal niet kan betalen.

Om conservatoir beslag te kunnen leggen moet een advocaat een verzoekschrift bij de rechtbank indienen. Hierin wordt kort toegelicht wat de vordering is en waar deze vordering op gebaseerd is. Door de rechter wordt dit summier getoetst. In het algemeen geeft de rechter snel toestemming om bij een schuldenaar conservatoir beslag te leggen. Het conservatoir beslag is slechts een tijdelijke maatregel. De rechter staat het conservatoir beslag alleen toe als de eisende partij kort na het beslag een procedure start waarin de rechter zich definitief over de situatie zal uitlaten.

Conservatoir beslag heeft meestal een verrassingseffect op degene die met het beslag geconfronteerd wordt. Een waarschuwing vooraf is niet nodig. De beslaglegging kan het effect hebben dat een opdrachtgever alsnog betaalt. In dat geval kan het beslag worden opgeheven en is een procedure bij de rechtbank verder niet nodig. Het leggen van beslag kan dan ook een effectief drukmiddel zijn.

Faillissementsaanvraag

Wanneer aanmaningen niet het gewenste effect hebben, kan ook het indienen van een faillissementsaanvraag in sommige gevallen een effectief incassomiddel zijn. Dit is wel een vergaand en vrij onsympathiek middel, dat alleen mogelijk is als aantoonbaar ook minimaal één andere vordering door de opdrachtgever onbetaald wordt gelaten. Onder druk van een faillissement kan het zijn dat u eerder wordt betaald dan andere schuldeisers. Een faillissementsaanvraag kan bij de rechtbank worden ingediend met behulp van een advocaat.

Conclusie

In het geval van een niet betalende opdrachtgever hebt u de volgende mogelijkheden:

- het sturen van schriftelijke aanmaningen en het onderhouden van telefonisch contact;
- het uit handen geven van de vordering aan een incassobureau, gerechtsdeurwaarder of advocaat;
- het leggen van conservatoir beslag en/of het indienen van een faillissementsaanvraag;
- het voeren van een gerechtelijke procedure bij de kantonrechter (voor vorderingen tot € 5.000,-) of bij de rechtbank (vorderingen boven € 5.000,-).

In het beginstadium, als een vordering nog niet zo lang openstaat, dan kunt u veel doen. Wat u zelf doet is vaak ook het meest effectief. Als dit onverhoopt geen effect heeft, kunt u de vordering uit handen geven waarbij u altijd een afweging moet maken tussen de kosten die daarmee samenhangen en de kansen dat het u iets oplevert.

Mantelovereenkomst UNETO-VNI

UNETO-VNI heeft een mantelovereenkomst afgesloten met Intrum Justitia voor de behandeling van incassozaken. Meer informatie hierover treft u aan op het ledennet onder de kop 'Ledenvoordeel'.

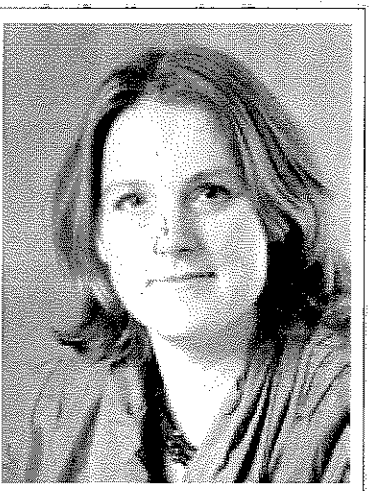

Juridische Column door
Leonie Mundt
Specialisatie in bouw- en aanbestedingsrecht
Werkzaam als advocaat bij Severijn Hulshof advocaten in Rotterdam
I www.severijnhulshof.nl
T 010 272 32 22
E l.mundt@shadv.nl